1583

1

Schmidt Rodt.

Pol.

2

Isocratis ORATIONES IVDICIALES DVAE, AMARTYROS, & AEGINEtica: in vsum Scholarum seorsim excusæ.

ARGENTORATI
Excudebat Nicolaus Vvyriot.
M. D. LXXXI.

ΠΡΟΣ ΕΥΘΗΝΟΥΝ ΑΜΑΡΤΥΡΟΣ λόγος.

Οὐ προφάσεως ἀπορῶ, δι' ἣν τινὰ λέγω ὑπὲρ νικίου τουτουί. καὶ γὰρ φίλος ὤν μοι τυγχάνει, καὶ δεόμενος, καὶ ἀδικούμενος, καὶ ἀδύνατος εἰπεῖν. ὥστε διὰ ταῦτα πάντα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγειν ἀναγκάζομαι. ὅθεν οὖν τὸ συμβόλαιον αὐτῷ πρὸς εὐθύνουν γεγένηται, διηγήσομαι ὑμῖν, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων. νικίας γὰρ οὑτοσὶ, ἐπειδὴ οἱ τριάκοντα κατέστησαν, καὶ αὐτὸν οἱ ἐχθροὶ ἐκ μὲν τῶν μετεχόντων τῆς πολιτείας ἐξήλειφον, εἰς δὲ τὸν μετὰ πεισάνδρου κατάλογον ἐνέγραφον: δεδιὼς τὰ παρόντα πράγματα, τὴν μὲν οὐσίαν ὑπέθηκε, τοὺς δὲ οἰκέτας ἔξω τῆς γῆς ἐξέπεμψε, τὰ δὲ ἔπιπλα ὡς ἐμὲ ἐκόμισε, τρία δὲ τάλαντα ἀργυρίου εὐθύνῳ φυλάττειν ἔδωκεν, αὐτὸς δ' εἰς ἀγρὸν ἐλθὼν διητᾶτο. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον βουλόμενος ἐκπλεῖν, ἀπῄτησε τὸ ἀργύριον. εὐθύνους δὲ τὰ μὲν δύο τάλαντα ἀποδίδωσι, τοῦ δὲ τρίτου ἔξαρνος γίνε-

ται. ἄλλο μὲν οὖν οὐδὲν εἶχε νικίας ἐν τῷ τότε χρόνῳ ποιῆσαι: προσιὼν δὲ πρὸς τοὺς ἐπιτηδείους, συνεκάλει καὶ ἐμέμφετο, καὶ ἔλεγεν ἃ πεπονθὼς εἴη. καὶ τοιούτῳ τοῦτον τε περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο, καὶ τὰ καθεστῶτα ἐφοβεῖτο, ὥστε πολὺ ἂν θᾶττον ὀλίγων στερηθεὶς ἐσιώπησεν, ἢ μηδὲν ἀπολέσας συνεκάλεσεν. τὰ μὲν οὖν γεγενημένα, ταῦτ' ἐστίν. ἀπόρως δ' ἡμῖν ἔχει τὸ πρᾶγμα. νικίᾳ γὰρ οὔτε παρακατατιθεμένῳ τὰ χρήματα, οὔτε κομιζομένῳ, οὐδεὶς οὔτ' ἐλεύθερος, οὔτε δοῦλος παρεγένετο. ὥστε μήτ' ἐκ βασάνων, μήτ' ἐκ μαρτύρων οἷόν τ' εἶναι γνῶναι περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἀνάγκη ἐκ τεκμηρίων καὶ ἡμᾶς διδάσκειν, καὶ ὑμᾶς δικάζειν, ὁπότεροι τἀληθῆ λέγουσιν. οἶμαι δ' οὖν ἅπαντας εἰδέναι, ὅτι μάλιστα συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσιν, οἱ λέγειν μὲν δεινοί, ἔχοντες δὲ μηδὲν, τοὺς ἀδυνάτους μὲν εἰπεῖν, ἱκανοὺς δὲ χρήματα τελεῖν. νικίας τοίνυν εὐθύνου πλέω μὲν ἔχει, ἧττον δὲ δύναται λέγειν. ὥστε οὐκ ἔστι διότι ἂν ἐπιχειρήθη ἀδίκως ἐπ' εὐθύνουν ἐλθεῖν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἄν τις τοῦ πράγματος γνοίη, ὅτι πολὺ μᾶλλον εἰκὸς ἦν εὐθύνουν λαβόντα

ἐξαρ-

ἐξαρνεῖσθαι, ἢ νικίαν μὴ δόντα αἰτιᾶσθαι. δῆλον γάρ, ὅτι πάντες κέρδους ἕνεκ' ἀδικοῦσιν. οἱ μὲν οὖν ἀποστεροῦντες, ὧνπερ ἕνεκ' ἀδικοῦσιν, ἔχουσιν· οἱ δ' ἐγκαλοῦντες, οὐδ' εἰ λήψεσθαι μέλλουσιν, ἴσασιν. πρὸς δὲ τούτοις, ἀκαταστάτως ἐχόντων τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ δικῶν οὐκ οὐσῶν· τῷ μὲν οὐδὲν ἦν πλέον ἐγκαλοῦντι, τῷ δὲ οὐδὲν ἦν δέος ἀποστεροῦντι. ὥστε τὸν μὲν οὐδὲν ἦν θαυμαστόν, ὅτε καὶ οἱ μετὰ μαρτύρων δανεισάμενοι ἐξηρνοῦντο, τότε ἃ μόνος παρὰ μόνου ἔλαβεν, ἀποστερῆσαι· τὸ δ' οὐκ εἰκός, ὅτε οὐδ' οἷς δικαίως ὠφείλετο, οἷόν τ' ἦν πράττεσθαι, τότε ἀδίκως ἐγκαλοῦντα, οἴεσθαί τι λήψεσθαι. ὅτι δ' εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν, ἀλλὰ καὶ ἐξῆν, εἰ ἐβούλετο συκοφαντεῖν, ὡς οὐκ ἂν ἐπ' εὐθύνουν ἦλθε, ῥᾴδιον γνῶναι. οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττειν ἐπιθυμοῦντες, οὐκ ἀπὸ τῶν φίλων ἄρχονται, ἀλλὰ μετὰ τούτων ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἔρχονται, καὶ τούτοις ἐγκαλοῦσιν, οὓς ἂν μήτ' αἰσχύνωνται, μήτε δεδίωσι. καὶ οὓς ἂν ὁρῶσι, πλουσίους μέν, ἐρήμους δὲ καὶ ἀδυνάτους πράττειν. εὐθύνου τοίνυν τἀναντία τούτων ὑπάρχει. ἀνεψιὸς γὰρ ὢν νικίου τυγχάνει, λέγειν

δὲ καὶ πράττειν μᾶλλον δύναται τούτου. ἔπειτα δὲ χρήματα μὲν ὀλίγα, φίλους δὲ πολλοὺς κέκτηται. ὥστ' οὐκ ἔστιν ἐφ' ὅν τινα ἂν ἧττον, ἢ ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν. ἐπεὶ ἔμοιγε δοκεῖ, εἰ διότι τὴν τούτων οἰκειότητα, οὐδ' ἂν Εὐθύνους Νικίαν ἀδικῆσαι, εἰ ἔξω ἄλλον τινὰ τοσαῦτα χρήματα ἀποστερῆσαι. νῦν δ' ἀρχαιότερον αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα. ἐγκαλεῖν μὲν γὰρ ἔξεστιν, ἐξ ἁπάντων ἐκλεξάμενον: ἀποστερεῖν δ' οὐχ οἷόν τ' ἄλλον, ἢ τὸν παρακαταθέμενον: ὥστε Νικίας μὲν συκοφαντεῖν ἐπιθυμῶν, οὐκ ἂν ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν: Εὐθύνους δ' ἀποστερεῖν ἐπιχειρῶν, οὐκ ἂν ἄλλον εἶχεν. ὃ δὲ μέγιστον τεκμήριον, ἔστι πρὸς ἅπαντα ἱκανόν. ὅτε γὰρ τὸ ἔγκλημα ἐγένετο, ὀλιγαρχία καθεστήκει: ἐν ᾗ οὕτως ἑκάτερος αὐτῶν διέκειτο, ὥστε Νικίας μὲν, εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἴθιστο συκοφαντεῖν, τότ' ἂν ἐπαύσατο: Εὐθύνους δὲ καὶ εἰ μηδεπώποτε διενοήθη ἀδικεῖν, τότ' ἂν ἐπήρθη. ὁ μὲν γὰρ διὰ τὰ ἁμαρτήματα ἐτιμᾶτο, ὁ δὲ διὰ τὰ χρήματα ἐπεβουλεύετο. πάντες γὰρ ἐπίστασθε, ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ δεινότερον ἦν πλουτεῖν ἢ ἀδικεῖν. οἱ μὲν γὰρ τὰ ἀλλότρια ἐλάμβανον, οἱ δὲ τὰ σφέτερ'

αὐτῶν

αὑτῶν ἀπώλλυον. ἐφ' οἷς γὰρ ἦν ἡ πόλις, οὐ τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐτιμωροῦντο, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας ἀφῃροῦντο. καὶ ἡγοῦντο τοὺς μὲν ἀδικοῦντας πιστοὺς, τοὺς δὲ πλουτοῦντας ἐχθρούς. ὥστε μὴ περὶ τοῦτ' εἶναι νικίᾳ, ὅπως συκοφαντῶν τἀλλότρια λήψοιτο: ἀλλ' ὅπως μηδὲν ἀδικῶν, κακόν τι πάθοιτο. τοὺς μὲν γὰρ ὥσπερ εὐθύνους δυναμένῳ, οὐχ ἦν ἅτ' ἔλαβεν ἀποστερεῖν, καὶ οἷς μὴ συνέβαλεν ἐγκαλεῖν: οὐδ' ὥσπερ νικίας διακείμενοι, ἠναγκάζοντο τοῖς τ' ὀφείλουσι τὰ χρέα ἀφιέναι, καὶ τοῖς συκοφαντοῦσι τὰ αὑτῶν διδόναι. καὶ τοῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, αὐτὸς ἂν ὑμῖν εὔθυνος μαρτυρήσειεν. ἐπίστασθε γὰρ, ὅτι τιμόδημος τουτονὶ τριάκοντα μνᾶς ἐπράξατο, οὐ χρέος ἐγκαλῶν, ἀλλ' ἀπάξειν ἀπειλῶν. καίτοι πῶς εἰκὸς, νικίαν εἰς τοῦτ' ἀνοίας ἐλθεῖν, ὥστ' αὐτὸν περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύοντα, ἑτέρους συκοφαντεῖν; καὶ μὴ δυνάμενον τὰ αὑτοῦ σώζειν, τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν; καὶ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν ἐχθροῖς, ἑτέρους διαφόρους ποιεῖσθαι; καὶ τούτοις ἀδίκως ἐγκαλεῖν, παρ' ὧν οὐδ' ὁμολογούντων ἀποστερεῖν, οἷός τ' ἂν ἦν δίκην λαβεῖν; ἢ τότε πλέον ἔχειν ζη-

τεῖν, ὅτε οὐδὲ ἴσον ἕξειν αὐτῷ; καὶ ὅτε ἃ οὐκ
ἔλαβεν ἀποτίνειν ἠναγκάζετο, τότε καὶ ἃ
μὴ συνέβαλεν, ἤλπιζε πράξασθαι; περὶ μὲν
οὖν τούτων, ἱκανὰ τὰ εἰρημένα. ἴσως δὲ εὐθύ-
νους ἐρεῖ, ἃ καὶ πρότερον ἤδη: ὅτι οὐκ ἄν ποτ'
ἀδικεῖν ἐπιχειρῶν, τὰ μὲν δύο μέρη τῆς πα-
ρακαταθήκης ἀπέδωκε, τὸ δὲ τρίτον μέ-
ρος ἀπεστέρησεν: ἀλλ' εἴτε ἀδικεῖν ἐπεθύ-
μει, εἴτε δίκαιος ἐβούλετο εἶναι, περὶ ἁπάν-
των ἂν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν. ἐγὼ δ' ἡ-
γοῦμαι πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι πάντες
ἄνθρωποι, ὅταν περὶ ἀδικεῖν ἐπιχειρῶσιν,
ἅμα καὶ τὴν ἀπολογίαν σκοποῦνται. ὥστ' οὐκ
ἄξιον θαυμάζειν, εἰ τούτων ἕνεκα τῶν λόγων,
οὕτως εὐθύνους ἠδίκησεν. ἔτι δ' ἔχοιμ' ἂν ἐ-
πιδεῖξαι καὶ ἑτέρους, οἳ χρήματα λαβόντες, τὰ
μὲν πλεῖστ' ἀπέδοσαν, ὀλίγα δ' ἀπεστέρη-
σαν: καὶ ἐν μικροῖς μὲν συμβολαίοις ἀδική-
σαντας, ἐν μεγάλοις δὲ δικαίους γενομένους.
ὥστ' οὐ μόνος οὐδὲ πρῶτος εὐθύνους τοιαῦτα
πεποίηκεν. ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρή, εἰ ἀποδέξεσ-
θε τῶν τὰ τοιαῦτα λεγόντων, ὅτι νόμον θή-
σετε πῶς χρὴ ἀδικεῖν. ὥστε τοῦ λοιποῦ χρόνου
τὰ μὲν ἀποδώσουσι, τὰ δ' ὑπολήψονται. λυ

σιτε

σιτελήσει γὰρ αὐτοῖς, ἃ μέλλουσιν οἷς ἂν ἀπολῶσι τεκμηρίοις χρώμενοι, ὧν ἂν ἀποστερῶσι μὴ δοῦναι δίκην. σκέψασθε δὲ καὶ ὡς ὑπὲρ νικίου ῥᾴδιον εἰπεῖν, ὅμοια τῇ εὐθύνου ἀπολογίᾳ. ὅτε γὰρ ἀπελάμβανε τὰ δύο τάλαντα, οὐδεὶς αὐτῷ παρεγένετο· ὥστ' εἴπερ καὶ ἐβούλετο καὶ ἐδόκει αὐτῷ συκοφαντεῖν, δῆλον ὅτι οὐδ' ἂν ταῦτα ὡμολόγει κεκομίσθαι: ἀλλὰ περὶ ἁπάντων τοὺς αὐτοὺς λόγους ἐποιεῖτο, καὶ περὶ πλειόνων τε χρημάτων εὐθύνους ἂν ἐκινδύνευσεν. καὶ ἅμα οὐκ ἂν εἶχεν οἷσπερ νυνὶ τεκμηρίοις χρῆσθαι. καὶ μὲν δὴ καὶ νικίαν μὲν οὐδ' ἂν εἷς δύναιτο ἀποδεῖξαι, δι' ἣν τινά ποτε αἰτίαν ἐνεκάλεσεν: εὐθύνουν δὲ ῥᾴδιον γνῶναι, ὧν ἕνεκεν τοῦτον τὸν τρόπον ἠδίκησεν. ὅτε γὰρ νικίας ἦν ἐν ταῖς συμφοραῖς, πάντες οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ ἐπιτήδειοι ἀκηκοότες ἦσαν, ὅτι τὸ ἀργύριον, ὃ ἦν αὐτῷ, τούτῳ κατέθετο. ἐγίνωσκεν οὖν εὐθύνους, ὅτι μὲν ἔκειτο τὰ χρήματα παρ' αὐτῷ, πολλοὺς ᾐσθημένους: ὁπόσα δὲ, οὐδένα πεπυσμένον. ὥσθ' ἡγεῖτο ἀπὸ μὲν τοῦ ἀριθμοῦ ἀφαιρῶν, οὐ γνωσθήσεσθαι: πάντα δ' ἀποστερῶν, καταφανὴς γενήσε-

σθαι. ἐβουλόμην οὖν ἱκανὰ λαβὼν ἀπολογίαν ὑπολείπεσθαι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀποδοὺς μηδ' ἀρνηθῆναι δύνασθαι.

ΑΙΓΙΝΗΤΙΚΟΣ

λόγος.

Ἐνόμιζον μὲν ὦ ἄνδρες αἰγινῆται οὕτω καλῶς βεβουλεῦσθαι περὶ τῶν ἑαυτοῦ θρασύλοχον, ὥστε μηδένα ἄν ποτ' ἐλθεῖν ἐναντία πράξοντα ταῖς διαθήκαις, ἃς ἐκεῖνος κατέλιπεν. ἐπειδὴ δὲ τοῖς ἀντιδίκοις τοιαύτη γνώμη καθέστηκεν, ὥστε καὶ πρὸς οὕτως ἐχούσας αὐτὰς ἀμφισβητεῖν, ἀναγκαίως ἔχει παρ' ὑμῶν τῶν δικαίων τυγχάνειν πειρᾶσθαι. τοὐναντίον δὲ πέπονθα τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους ὁρῶ χαλεπῶς φέροντας, ὅταν ἀδίκως περί τινος κινδυνεύωσιν. ἐγὼ δ' ὀλίγου δέω χάριν ἔχειν τούτοις, ὅτι με εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατέστησαν. ἀκρίτου μὲν γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος, οὐκ ἂν ἠπίστασθ' ὁποῖός τις γε-

γενη-

γενημένος περὶ τὸν τετελευτηκότα, κληρονόμος εἶναι τῶν ἐκείνου. πυθόμενοι δὲ τὰ πραχθέντα πάντα, εἴσεσθ' ὅτι δικαίως ἂν καὶ μᾶλλον ἢ τοσαύτης δωρεᾶς ἠξιώθην. ἐχρῆν μὲν οὖν καὶ τὴν ἀμφισβητοῦσαν τῶν χρημάτων μὴ παρ' ὑμῶν πειρᾶσθαι λαμβάνειν τὴν οὐσίαν, ἣν θρασύλοχος κατέλιπεν, ἀλλὰ περὶ ἐκεῖνον χρηστὴν οὖσαν, οὕτως ἀξιοῦν αὐτὴν ἐπιδικάζεσθαι. νῦν δὲ αὐτῇ τοσούτου δεῖ μεταμέλειν ὧν εἰς ζῶντα ἐξήμαρτεν, ὥστε καὶ τεθνεῶτος αὐτοῦ πειρᾶται τήν τε διαθήκην ἄκυρον, καὶ τὸν οἶκον ἔρημον ποιῆσαι. θαυμάζω δὲ καὶ τῶν πραττόντων ὑπὲρ αὐτῆς, εἰ διὰ τοῦτο οἴονται καλὸν εἶναι τὸν κίνδυνον, ὅτι μὴ κατορθώσαντες, οὐδὲν μέλλουσιν ἀποτίσειν. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι μεγάλην εἶναι καὶ ταύτην ζημίαν, ἐὰν ἐξελεγχθέντες ὡς ἀδίκως ἀμφισβητοῦσι, δόξωσι χείρους εἶναι. τὴν μὲν οὖν τούτων κακίαν, ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων γνώσεσθε, ἐπειδὰν διὰ τέλους ἀκούσητε τῶν πεπραγμένων. ὅθεν δὲ οἶμαι τάχιστ' ἂν ὑμᾶς μαθεῖν περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρξομαι διηγεῖσθαι. θρασύλοχος γὰρ ὁ πατὴρ τοῦ καταλιπόντος τὴν διαθήκην

θήκην ἐμοί, παρὰ μὲν τῶν προγόνων οὐδεμίαν οὐσίαν κατέλιπε. ξένος δὲ Πολεμαινέτῳ μάντει γενόμενος, οὕτως οἰκείως διετέθη πρὸς αὐτόν, ὥσ᾽ ἀποθνήσκων ἐκεῖνος, τάς τε βίβλους τὰς περὶ τῆς μαντικῆς αὐτῷ κατέλιπε, καὶ τῆς οὐσίας μέρος τι τῆς νῦν οὔσης ἔδωκε. λαβὼν δὲ Θρασύλοχος ταύτας τὰς ἀφορμὰς, ἐχρῆτο ταύτῃ τῇ τέχνῃ. πλάνος δὲ γενόμενος, καὶ διαιτηθεὶς ἐν πολλαῖς πόλεσιν: ἄλλαις τε γυναιξὶ συνεγένετο, ὧν ἔνιαι καὶ παιδάρια ἀπέδειξαν, ἃ ἐκεῖνος οὐδὲ πώποτε γνήσια ἐνόμισε: καὶ δὲ καὶ τὴν ταύτης μητέρα, ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ἔλαβεν. ἐπειδὴ δ᾽ οὐσίαν τε πολλὴν ἐκτήσατο, καὶ τὴν πατρίδα ἐπόθησεν, ἐκείνης μὲν καὶ τῶν λοιπῶν ἀπηλλάγη. καταπλεύσας δ᾽ εἰς Σίφνον, ἔγημεν ἀδελφὴν τοῦ πατρὸς τοῦ μοῦ: πλούτῳ μὲν αὐτὸς πρῶτος ὢν τῶν πολιτῶν, γένει δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀξιώμασιν εἰδὼς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν προέχουσαν. οὕτω δὲ σφόδρα ἠγάπησε τὴν τοῦ πατρὸς φιλίαν, ὥσ᾽ ἀποθανούσης ἐκείνης ἄπαιδος, αὖθις ἠγάγετο τὴν ἀνεψιὰν τοῦ πατρός, οὐ βουλόμενος διαλύσασθαι τὴν πρὸς ἡμᾶς οἰκειότη-

πε. οὐ πολλῷ δὲ χρόνον συνοικήσας, ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρήσατο καὶ περὶ ταύτην, αἷς καὶ περὶ τὴν προτέραν. μετὰ δὲ ταῦτα ἔγημεν ἐκ σερίφου παρ' ἀνθρώπων πολὺ πλέονος ἀξίων, ἢ κατὰ τὴν αὐτῶν πόλιν, ἐξ ἧς ἐγένετο σώπολις, καὶ θρασύλοχος, καὶ ἡ νῦν ἐμοὶ συνοικοῦσα. θρασύλοχος μὲν οὖν, τούτους μόνους γνησίους παῖδας ποιησάμενος, καὶ κληρονόμους, τῶν αὐτοῦ καταστήσας, τὸν βίον ἐτελεύτησεν. ἐγὼ δὲ καὶ θρασύλοχος, τοσαύτην φιλίαν παρὰ τῶν πατέρων παραλαβόντες, ὅσην ὀλίγῳ πρότερον διηγησάμην: ἔτι μείζω τῆς ὑπαρχούσης αὐτὴν ἐποιήσαμεν. ἕως μὲν γὰρ παῖδες ἦμεν, περὶ πλέονος ἐποιούμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς, ἢ τοὺς ἀδελφούς: καὶ οὔτε θυσίαν, οὔτε θεωρίαν, οὔτ' ἄλλην ἑορτὴν οὐδεμίαν, χωρὶς ἀλλήλων ἠγάγομεν. ἐπειδὴ δ' ἄνδρες ἐγενόμεθα, οὐδὲν πώποτ' ἐναντίον ἡμῖν αὐτοῖς ἐπράξαμεν: ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων ἐκοινωνοῦμεν, καὶ πρὸς τὰ τῆς πόλεως ὁμοίως διεκείμεθα. καὶ τί δεῖ λέγειν τὰς οἴκοι χρήσεις: ἀλλ' οὐδὲ φυγόντες, ἀπ' ἀλλήλων ἠξιώσαμεν γενέσθαι. τὸ δὴ τελευταῖον φθόῃ ἰσχόμενον αὐτὸν, καὶ

πολὺν χρόνον ἀσθενήσαντα, καὶ τοῦ μὲν ἀδελφοῦ Σωπόλιδος αὐτοῦ πρότερον τετελευτηκότος, τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς οὔπω παρουσῶν, ἐπὶ τοσαύτης ἐρημίας γενόμενον, οὕτως ἐπιπόνως καὶ καλῶς αὐτὸν ἐθεράπευσα, ὥστ᾽ ἐκεῖνον μὴ νομίζειν ἂν ἀξίαν δύνασθαι χάριν ἀποδοῦναι τῶν πεπραγμένων: ὅμως δ᾽ οὐδὲν ἐνέλιπεν, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πονήρως διέκειτο, καὶ οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχε τοῦ βίου, παρακαλέσας μάρτυρας, υἱόν μ᾽ ἐποιήσατο, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν αὑτοῦ καὶ τὴν οὐσίαν ἔδωκε. καί μοι λάβε τὰς διαθήκας.

ΔΙΑΘΗΚΑΙ.

Ἀνάγνωθι δή μοι καὶ τὸν νόμον τῶν αἰγινητῶν, κατὰ γὰρ τοῦτον ἔδει ποιεῖσθαι τὰς διαθήκας: ἐνθάδε γὰρ μετῳκοῦμεν.

ΝΟΜΟΣ.

Κατὰ τοῦτον τὸν νόμον, ὦ ἄνδρες αἰγινῆται, υἱόν μ᾽ ἐποιήσατο θρασύλοχος, πολίτην μὲν αὐτοῦ καὶ φίλον ὄντα, γεγονότα δ᾽ οὐδενὸς χεῖρω σιφνίων, πεπαιδευμένον δ᾽ ὁμοίως αὐτῷ καὶ τεθραμμένον. ὥστ᾽ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως μᾶλλον ἂν κατὰ τὸν νόμον ἔπραξεν,

ὃς κελεύει τοὺς ὁμοίους, παῖδας ἐποιεῖσθαι. λαβὲ δὲ καὶ τὸν σιφνίων νόμον, καθ' ὃν πάλαι ἐπολιτευόμεθα.

ΝΟΜΟΣ.

Εἰ μὲν τοίνυν ὦ ἄνδρες αἰγινῆται, οὗτοι μὲν τοῖς νόμοις ἠναντιοῦντο, τὸν δὲ παρ' αὐτοῖς κείμενον σύνδικον εἶχον, ἧττον ἄξιον ἦν θαυμάζειν αὐτῶν. νῦν δὲ κἀκεῖνος ὁμοίως τοῖς ἀνεγνωσμένοις κεῖται. καὶ λάβε μοι τὸ βιβλίον.

ΝΟΜΟΣ.

Τί οὖν ὑπόλοιπον αὐτοῖς, ὅπου τὰς διαθήκας μὲν αὐτοὶ προσομολογοῦσι θρασύλοχον καταλιπεῖν: τῶν δὲ νόμων ταύτῃ μὲν οὐδείς, ἐμοὶ δὲ πάντες βοηθοῦσι: πρῶτον μὲν ὁ παρ' ὑμῖν τοῖς μέλλουσιν ἀναγνώσεσθαι περὶ τοῦ πράγματος: ἔπειθ' ὁ σιφνίων, ὅθεν ἦν ὁ τὴν διαθήκην καταλιπών: ἔπειθ' ὁ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀμφισβητοῦσι κείμενος. καίτοι τίνος ἂν ὑμῖν ἀποσχέσθαι δοκοῦσιν, οἵτινες ζητοῦσι πείθειν ὑμᾶς, ὡς χρὴ τὰς διαθήκας ἀκύρους ποιῆσαι, τῶν μὲν νόμων οὕτως ἐχόντων, ὑμῶν δὲ κατὰ τούτους ὀμωμοκότων ψηφιεῖσθαι. περὶ μὲν οὖν αὐτοῦ τοῦ πράγματος, ἱκανῶς ἀ-

ποδε

ἀποδεδεῖχθαί μοι νομίζω. ἵνα δὲ μηδεὶς οἴηται, μήτ᾽ ἐμὲ διὰ μικρὰς προφάσεις ἔχειν τὸν κλῆρον, μήτε ταύτην ἐπιεικῆ γεγενημένην πρὸς Θρασύλοχον, ἀποστερεῖσθαι τῶν χρημάτων, βούλομαι καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. αἰσχυνθείην γὰρ ἂν ὑπὲρ τοῦ τετελευτηκότος, εἰ μὴ πάντες πεισθήσεσθε, μὴ μόνον ὡς κατὰ τοὺς νόμους, ἀλλ᾽ ὡς καὶ δικαίως ταῦτ᾽ ἔπραξε. ῥᾳδίας δ᾽ ἡγοῦμαι τὰς ἀποδείξεις εἶναι. τοσούτῳ γὰρ διηνέγκαμεν, ὥστ᾽ αὕτη μὲν ἡ κατὰ γένος ἀμφισβητοῦσα, πάντα τὸν χρόνον διετέλεσε καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον, καὶ πρὸς τὴν πόλιν, καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν διαφερομένη καὶ δυσμενῶς ἔχουσα: ἐγὼ δ᾽ οὐ μόνον περὶ Θρασύλοχον καὶ τὸν ἀδελφὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτὴν τὴν οὐσίαν ἧς ἀμφισβητοῦμεν, φανήσομαι πλείστου τῶν φίλων ἄξιος γεγενημένος. καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιῶν, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν. ὅτε δὲ πᾶσιν οὓς παρῶν κατέλαβεν, ἔτυχεν αὐτοῖς ὑποκείμενα τὰ πλεῖστα τῆς οὐσίας παρὰ τοῖς ξένοις τοῖς ἐμοῖς. ᾠόμεθα γὰρ ταύτην μάλιστα τῶν νήσων ἀσφαλῶς ἔχειν. ἀπορούντων δ᾽ ἐκείνων, καὶ νομιζόντων αὐτὰ ἀπολωλε-

κῆναι, πλεύσας ἐγὼ τῆς νυκτὸς ἐξεκόμισα αὐτοῖς τὰ χρήματα, κινδυνεύσας περὶ τοῦ σώματος. ἐφθείρετο μὲν γὰρ ἡ χώρα, συγκαταληφότες δ᾽ ἦσαν τινὲς τῶν ἡμετέρων φυγάδων τὴν πόλιν, οἳ μιᾶς ἡμέρας ἀπέκτειναν αὐτόχειρες γενόμενοι, τόν τε πατέρα τὸν ἐμὸν, καὶ τὸν θεῖον, καὶ τὸν κηδεστὴν, καὶ πρὸς τούτοις ἀνεψιοὺς τρεῖς. ἀλλ᾽ ὅμως οὐδέν με τούτων ἀπέτρεψεν; ἀλλ᾽ ᾠχόμην πλέων, ἡγούμενος ὁμοίως με δεῖν ὑπὲρ ἐκείνων κινδυνεύειν, ὥσπερ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. μετὰ δὲ ταῦτα φυγῆς ἡμῖν γενομένης ἐκ τῆς πόλεως, μετὰ τοσούτου θορύβου καὶ δέους, ὥστ᾽ ἐνίους καὶ τῶν σφετέρων ἀμελεῖν αὐτῶν, οὐδ᾽ ἐν τούτοις τοῖς κακοῖς ἠγάπησα, εἰ τοὺς οἰκέτους τοὺς ἐμαυτοῦ διασῶσαι δυνηθείην: ἀλλ᾽ εἰδὼς Σώπολιν μὲν ἀποδημοῦντα, αὐτὸν δὲ ἐκεῖνον ἀρρώστως διακείμενον: συνεξεκόμισα αὐτῷ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν ἀδελφὴν, καὶ τὴν οὐσίαν ἅπασαν. καίτοι τίνα δικαιότερον αὐτὴν ἔχειν προσήκει, ἢ τὸν τότε μὲν συνδιασώσαντα, νυνὶ δὲ παρὰ τῶν κυρίων εἰληφότα; τὰ μὲν τοίνυν εἰρημένα, ταῦτ᾽ ἐστίν, ἐν οἷς ἐκινδύνευσα μὲν, φλαῦ-

ρον δ' οὐδὲν ἀπέλαυσα. ἔχω δὲ καὶ τοιαῦτ' εἰπεῖν, ἐξ ὧν ἐκείνῳ χαριζόμενος, αὐτὸς ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιέπεσον. ἐπειδὴ γὰρ ἤλθομεν εἰς μῆλον, αἰσθανόμενος ὅτι μέλλοιμεν αὐτοῦ καταμένειν: ἐδεῖτο ἡμῶν συμπλεῖν εἰς τροιζῆνα καὶ μηδαμῶς αὐτὸν ἀπολιπεῖν: λέγων τὴν ἀῤῥωστίαν τοῦ σώματος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὅτι χωρὶς ἐμοῦ γενόμενος οὐδενὶ ἕξει χρῆσθαι τοῖς αὑτοῦ πράγμασι. φοβουμένης δὲ τῆς μητρὸς, ὅτι τὸ χωρίον ἐπυνθάνετο νοσῶδες εἶναι, καὶ τῶν ξένων συμβουλευόντων αὐτοῦ μένειν: ὅμως ἔδοξεν ἡμῖν ἐκείνῳ χαριστέον εἶναι. καὶ μετὰ ταῦτ' οὐκ ἔφθημεν εἰς τροιζῆνα ἐλθόντες, καὶ τοιαύταις νόσοις ἐλήφθημεν, ἐξ ὧν αὐτὸς μὲν παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀποθανεῖν: ἀδελφὴν δὲ κόρην τέτταρα καὶ δέκ' ἔτη γεγονυῖαν, ἐντὸς τριάκονθ' ἡμερῶν κατέθαψα, τὴν δὲ μητέρα οὐδὲ πένθ' ἡμέραις ὕστερον. καίτοι τίνα οἴεσθέ με γνώμην ἔχειν, τοσαύτης μοι μεταβολῆς τοῦ βίου γεγενημένης: ὃς τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἀπαθὴς εἴην κακῶν, νεωστὶ δ' ἐπειρώμην φυγῆς, καὶ τοῦ παρ' ἑτέροις μετοικεῖν, στέρεσθαι δὲ τῶν ἐμαυτοῦ: πρὸς δὲ τούτοις, ὁρῶν τὴν

μητέ-

μητέρα τὴν ἐμαυτοῦ καὶ τὴν ἀδελφὴν, ἐκ μὲν τῆς
πατρίδος ἐκπεπτωκυίας, ὧδε δὲ ξένης καὶ
παρ᾽ ἀλλοτρίοις τὸν βίον τελευτώσας· ὥστ᾽
οὐδεὶς ἄν μοι δικαίως φθονήσειεν, εἴ τι τῶν
θρασυλόχου πραγμάτων ἀγαθὸν ἀπολέλαυ-
κα. καὶ γὰρ ἵνα χαρισαίμην ἐκείνῳ, μετοι-
κησάμενος ἐν τροιζῆνι, τοσαύταις ἐχρησά-
μην συμφοραῖς, ὧν οὐδέποτ᾽ ἂν ἐπιλαθέ-
σθαι δυνηθείην. καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτό γ᾽ ἔξεστιν
εἰπεῖν, ὡς εὖ μὲν πράττοντος θρασυλόχου,
ταῦτα πάνθ᾽ ὑπέμεινα, δυστυχήσαντα δ᾽
αὐτὸν ἐπέλιπον. ἐν αὐτοῖς γὰρ τούτοις ἔτι
σαφέστερον καὶ μᾶλλον ἐπεδειξάμην τὴν
εὔνοιαν ἣν εἶχον εἰς ἐκεῖνον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς
αἴγιναν κατοικησάμενος, ἠσθένησε ταύ-
την τὴν νόσον ἐξ ἧς ἀπέθανεν, οὕτως αὐτὸν
ἐθεράπευσα, ὡς οὐκ οἶδ᾽ εἴ τις ἄλλος πώποθ᾽
ἕτερος ἑτέρου, τὸ μὲν πλεῖστον τοῦ χρόνου, πο-
νήρως μὲν ἔχοντα, περιιέναι δ᾽ οὐ δυνάμε-
νον, ἓξ δὲ μῆνας συνεχῶς ἐν τῇ κλίνῃ κείμε-
νον. καὶ τούτων τῶν ταλαιπωριῶν, οὐδεὶς
τῶν συγγενῶν μετασχεῖν ἠξίωσεν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐ-
πισκεψόμενος ἀφίκετο, πλὴν τῆς μητρὸς καὶ
τῆς ἀδελφῆς, αἳ πλέον θάτερον ἐποίησαν.

ἀσθενοῦσαι γὰρ, ἦλθον ἐκ Τροιζῆνος, ὥστ' αὐ-
ταὶ θεραπείας ἐδέοντο. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ τοιού-
των τῶν ἄλλων περὶ αὐτὸν γεγενημένων,
οὐκ ἀπέστην, οὐδ' ἀπεῖπον: ἀλλ' συνενόσηλευον
αὐτὸν μετὰ παιδὸς ἑνός. οὐδὲ γὰρ τῶν οἰκείων
οὐδεὶς ὑπέμενε. καὶ γὰρ φύσει χαλεπὸς ὤν,
ἔτι δυσκολώτερον διὰ τὴν νόσον διέκειτο.
ὥστ' οὐκ ἐκείνων ἄξιον θαυμάζειν, εἰ μὴ παρέμε-
νον: ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, ὅπως ἐγὼ τοιαύτην
νόσον θεραπεύων, ἐδυνάμην ἀνταρκεῖν, ὃς
ἔμπνους μὲν ἦν πολὺν χρόνον, ἐκ δὲ τῆς κλί-
νης οὐκ ἐδύνατο κινεῖσθαι; τοιαῦτα δ' ἔπα-
σχεν, ὥστε μηδεμίαν ἡμέραν ἡμᾶς ἀδακρυτὶ
διάγειν: ἀλλὰ θρηνοῦντες διετελοῦμεν, καὶ
τοὺς πόνους τοὺς ἀλλήλων, καὶ τὴν φυγὴν, καὶ
τὴν ἐρημίαν τὴν ἡμετέραν αὐτῶν. καὶ ταῦτ'
οὐδένα χρόνον διέλιπεν. οὐδὲ γὰρ ἀπελθεῖν
οἷόν τ' ἦν μοι, τοῦ μὴ δοκεῖν ἀμελεῖν, ὃ μοι
πολὺ δεινότερον ἦν τῶν κακῶν τῶν πα-
ρόντων. ἐβουλόμην δ' ἂν ὑμῖν οἷόν τ' εἶναι ποιῆ-
σαι φανερὸν, οἷος περὶ αὐτὸν ἐγενόμην. οἴ-
μαι γὰρ οὐδ' ἂν τὴν φωνὴν ὑμᾶς ἀνασχέσθαι
τῶν ἀντιδίκων. νῦν δὲ τὰ χαλεπώτατα τῶν ἐν
τῇ θεραπείᾳ, καὶ δυσχερέστατα, καὶ πόνους

ἀηδε-

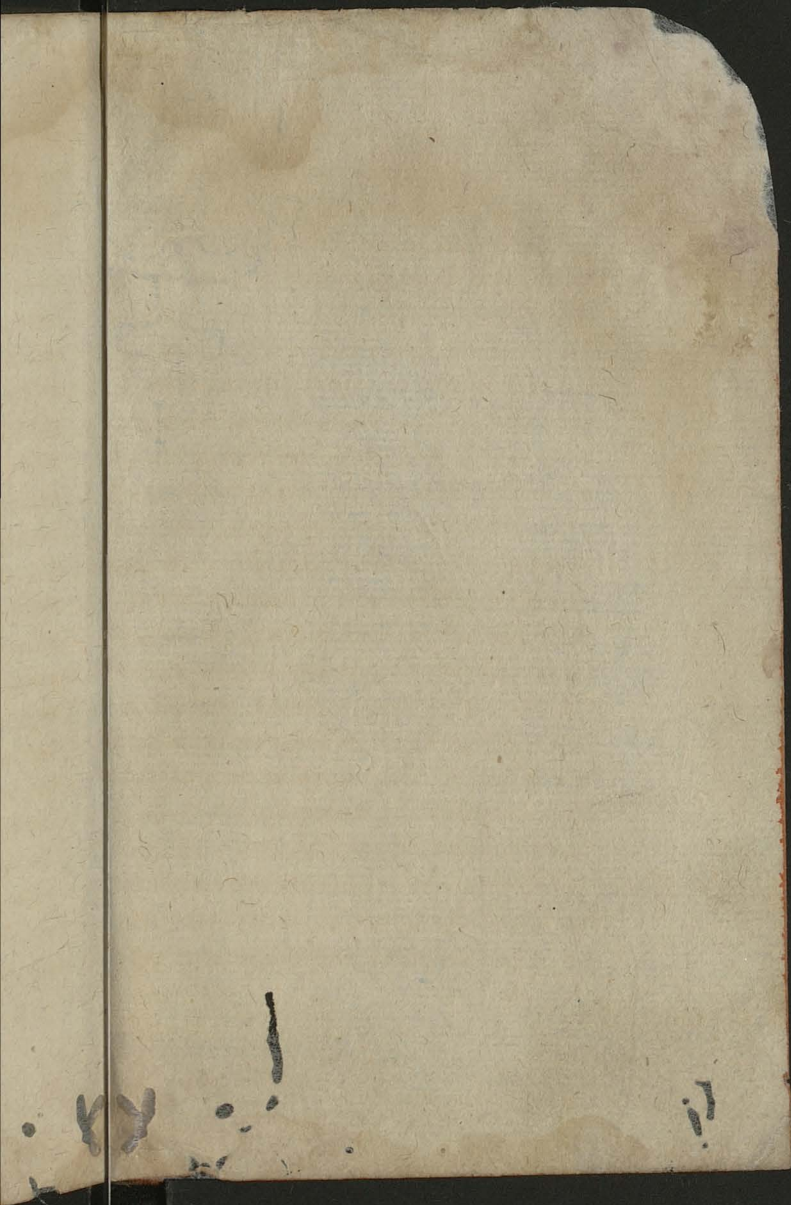
ἀκηδεστάτους ἔχοντα, καὶ πλείστης ἐπιμελείας
δεηθέντα, οὐκ εὐδιήγητά ἐστιν, ἀλλ' ὑμεῖς
αὐτοὶ σκοπεῖσθε, μετὰ πόσων ἀγρυπνιῶν
καὶ ταλαιπωριῶν, τοιοῦτον νόσημα τοσοῦτον
τὸν χρόνον θεραπεύσειεν ἄν τις. ἐγὼ μὲν γὰρ
οὕτω κακῶς διετέθην, ὥστε ὅσοί ποτ' εἰσῆλ-
θον τῶν φίλων, δεδιέναι ἔφασαν, μὴ κἀγὼ
προσαπόλωμαι. καὶ συνεβούλευόν μοι φυλάτ-
τεσθαι, λέγοντες, ὡς πλεῖστοι τῶν θεραπευσάν-
των ταύτην τὴν νόσον, αὐτοὶ προσδιεφθάρη-
σαν. πρὸς οὓς ἐγὼ τοιαῦτ' ἀπεκρινάμην, ὅτι
πολὺ ἂν θᾶττον ἑλοίμην ἀποθανεῖν, ἢ κεῖ-
νον περιϊδεῖν διὰ τὴν ἔνδειαν τοῦ θεραπεύσον-
τος πρὸ μοίρας τελευτήσαντα. καὶ τοιούτῳ
μοι γεγενημένῳ, τετολμήκασιν ἀμφισβητεῖν
τῶν χρημάτων ἣ μηδ' ἐπισκέψασθαι πώ-
ποτ' αὐτὸν ἀξιώσασα, τοσοῦτον μὲν χρόνον
ἀσθενήσαντα, πυνθανομένη δὲ καθ' ἑκάστην
ἡμέραν ὡς διέκειτο, ῥᾳδίας δ' οὔσης αὐτῇ
τῆς πορείας. εἶτα νῦν ἀδελφίζειν αὐτὸν ἐπι-
χειρήσουσιν, ὡς οὐχ ὅσῳ ἂν οἰκειότερον προ-
σείπωσι τὸν τεθνεῶτα, τοσούτῳ δόξουσιν εἰς
αὐτὸν μείζω καὶ δεινότερα ἐξαμαρτάνειν·
ἥτις ἐπειδὴ ἐτελεύτα τὸν βίον ὁρῶσα τοὺς

πολίτας τοὺς ἡμετέρους, οἳ τότε ἦσαν ἐν τροιζῆνι, διαπλέοντας εἰς αἴγιναν, ἵν' αὐτὸν συγκαταθάψαιεν, οὐδ' εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἀπήντησεν: ἀλλ' οὕτως ὠμῶς καὶ τελέως εἶχεν, ὥστ' αὐτῇ μὲν τὸ κῆδος οὐκ ἠξίωσε παραγενέσθαι: τῶν δὲ καταλειφθέντων, οὐδὲ δέχ' ἡμέρας διαλιποῦσα, ἦλθεν ἀμφισβητήσουσα, ὥσπερ τῶν χρημάτων, ἀλλ' οὐδ' ἐκείνου συγγενὴς οὖσα. καὶ εἰ μὲν ὁμολογήσει τοσαύτην ἔχθραν ὑπάρχειν αὐτῇ πρὸς ἐκεῖνον, ὥστ' εἰκότως ταῦτα ποιεῖν: οὐκ ἂν κακῶς εἴη βεβουλευμένος, εἰ τοῖς φίλοις ἠβουλήθη μᾶλλον, ἢ ταύτῃ τὴν οὐσίαν καταλιπεῖν. εἰ δὲ μηδεμιᾶς διαφορᾶς οὔσης, οὕτως ἀμελὴς καὶ κακὴ περὶ αὐτὸν ἐγένετο, πολὺ ἂν δήπου δικαιότερον στερηθείη τῶν αὐτῆς, ἢ τῶν ἐκείνου κληρονόμος γένοιτο. ἐνθυμεῖσθε δ' ὅτι τὸ μὲν ταύτης μέρος, οὔτ' ἐν τῇ νόσῳ θεραπείας ἔτυχεν, οὔτ' ἀποθανὼν τῶν νομιζομένων ἠξιώθη, δι' ἐμὲ δ' ἀμφότερ' αὐτῷ ταῦτα γεγένηται. καίτοι δίκαιον ὑμᾶς ἐστι τὴν ψῆφον φέρειν, οὐκ εἴ τινες γένει μὲν προσήκειν φασίν, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις ὅμοιοι τοῖς ἐχθροῖς γεγόνασιν: ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, οἳ μηδ' ὄνομα συγγενείας ἔχοντες, οἰκειοτέρους σφᾶς αὐ-

τοὺς ἐν ταῖς συμφοραῖς τῶν ἀναγκαίων παρέχου. λέγουσι δὲ, ὡς τὰς μὲν διαθήκας οὐκ ἀπιστοῦσι θρασύλοχον καταλιπεῖν, οὐ μέντοι καλῶς οὐδ' ὀρθῶς αὐτὰς ἔχειν, καίτοι ὦ ἄνδρες αἰγινῆται, πῶς ἄν τις ἄμεινον, ἢ μᾶλλον συμφερόντως περὶ τῶν αὑτοῦ πραγμάτων ἐβουλεύσατο; ὃς οὐκ ἔρημον τὸν οἶκον κατέλιπε, τοῖς τε φίλοις χάριν ἀπέδωκεν· ἔτι δὲ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν οὐ μόνον τῶν αὑτοῦ κυρίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐμῶν κατέστησε, τὴν μὲν ἐμοὶ συνοικήσας, τὸν δὲ υἱόν με εἰσποιήσας; ἆρα γὰρ ἐκεῖνος ἄμεινον ἂν ἔπραξεν, εἰ μήτε τῆς μητρὸς τὸν ἐπιμελησόμενον κατέστησε, μήτ' ἐμοῦ μηδεμίαν μνείαν ἐποιήσατο, τὴν τ' ἀδελφὴν ἐπὶ τῇ τύχῃ κατέλιπε, καὶ τὸν οἶκον τὸν αὑτοῦ ἀνώνυμον γενόμενον περιεῖδεν; ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀνάξιος ἦν υἱὸς εἰσποιηθῆναι θρασυλόχῳ, καὶ λαβεῖν αὐτοῦ τὴν ἀδελφήν; ἀλλὰ πάντες ἂν μαρτυρήσειαν σίφνιοι, τοὺς προγόνους τοὺς ἐμοὺς καὶ γένει καὶ πλούτῳ καὶ δόξῃ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι, πρώτους εἶναι τῶν πολιτῶν. τίνες γὰρ ἢ μειζόνων ἀρχῶν ἠξιώθησαν; ἢ πλείω χρήματα εἰσήνεγκαν; ἢ κάλλιον ἐχο-

ρήγησαν; ἢ μεγαλοπρεπέστερον τὰς ἄλλας λει-
τουργίας ἐλειτούργησαν; ἐκ ποίας δ' οἰκίας
τῶν ἐν σίφνῳ πλεῖστοι βασιλεῖς γεγόνασιν; ὥστε
καὶ θρασύλοχός τε, εἰ καὶ μηδὲ πώποτ' αὐ-
τῷ διειλέχθην, εἰκότως ἂν ἐβουλήθη μοι διὰ
ταῦτα δοῦναι τὴν ἀδελφήν: ἐγώ τ' εἰ καὶ
τούτων μηδὲν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ καὶ φαυλότα-
τος ἦν τῶν πολιτῶν, δικαίως ἂν παρ' αὐ-
τοῦ διὰ τὰς εὐεργεσίας τὰς εἰς ἐκεῖνον, τῶν
μεγίστων ἠξιώθην. οἶμαι τοίνυν αὐτὸν, καὶ σω-
πόλιδι τῷ ἀδελφῷ, μάλιστα κεχαρίσθαι
ταῦτα διαθέμενον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ταύτην
μὲν ἐμίσει, καὶ κακόνουν τοῖς αὐτοῦ πράγμα-
σιν ἐνόμιζεν: ἐμὲ δὲ περὶ πλείστου τῶν αὐτοῦ
φίλων ἐποιεῖτο. ἐδήλωσε δ' ἐν ἄλλοις τε
πολλοῖς, καὶ ὅτ' ἔδοξε τοῖς συμφυγάσιν ἐπι-
χειρεῖν τῇ πόλει μετὰ τῶν ἐπικούρων. αἱρε-
θεὶς γὰρ ἄρχων αὐτοκράτωρ, ἐμὲ καὶ γραμ-
ματέα προείλετο, καὶ τῶν χρημάτων ταμίαν
κατέστησε. καὶ ὅτε ἐμέλλομεν κινδυνεύειν,
αὐτὸς αὐτῷ με παρετάξατο. καὶ σκέψασθ'
ὡς σφόδρ' αὐτῷ συνήνεγκε. δυστυχησάν-
των γὰρ ἡμῶν ἐν τῇ προσβολῇ τῇ πρὸς σί-
φνον, καὶ τῆς ἀναχωρήσεως οὐχ οἵας ἐβουλόμε-

θα

θα γενομένης, τετρωμένον αὐτόν, καὶ βαδίζειν οὐ δυνάμενον, ἀλλὰ λειποψυχοῦντα, ἀπεκόμισα δεῦρο τὸ πλοῖον μετὰ τοῦ θεράποντος τοῦ ἐμοῦ φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων· ὥστ' ἐκεῖνον πολλάκις καὶ πρὸς πολλοὺς εἰπεῖν, ὅτι μόνος ἀνθρώπων αἴτιος εἴην αὐτῷ τῆς σωτηρίας. καίτοι τίς ἂν ταύτης μείζων εὐεργεσία γένοιτο; ἐπειδὴ τοίνυν εἰς Λυκίαν ἐκπλεύσας ἀπέθανεν, αὕτη μὲν οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ τὴν ἀγγελίαν, ἔθυε καὶ ἑώρταζε. καὶ οὐδὲ τὸν ἀδελφὸν ᾐσχύνετο τὸν ἔτι ζῶντα, οὕτως ὀλίγον φροντίζουσα τοῦ τεθνεῶτος. ἐγὼ δ' ἐπένθουν αὐτὸν ὥσπερ τοὺς οἰκείους νόμος ἐστί. καὶ ταῦτα πάντ' ἐποίουν διὰ τὸν τρόπον τὸν ἐμαυτοῦ, καὶ τὴν φιλίαν τὴν πρὸς ἐκείνους, ἀλλ' οὐ ταύτης τῆς δίκης ἕνεκα. οὐ γὰρ ᾤμην αὐτοὺς οὕτω δυστυχήσειν, ὥστ' ἀπαίδας ἀμφοτέρους τελευτήσαντας, εἰς ἔλεγχον καταστήσειν ὁποῖός τις ἡμῶν ἕκαστος ἐγένετο περὶ αὐτούς. πρὸς μὲν οὖν θρασύλοχόν τε καὶ σώπολιν ὡς αὐτή τε κἀγὼ διεκείμεθα, σχεδὸν ἀκηκόατε. τρέψονται δ' ἴσως ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λόγον, ὅσπερ αὐτοῖς λοιπός ἐστιν, ὡς θρασύλοχος ὁ πατὴρ ταύτης, κα-

γοῖτ' ἂν δεινὰ πάσχειν (εἴ τις ἔστιν αἴσθησις
τοῖς τεθνεῶσι περὶ τῶν ἐνθάδε γινομένων)
ὁρῶν τὴν μὲν θυγατέρα ἀποστερουμένην τῶν
χρημάτων, ἐμὲ δὲ κληρονόμον ὧν αὐτὸς ἐκ-
τήσατο γιγνόμενον. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι μὲν οὐ πε-
ρὶ τῶν πάλαι τεθνεώτων, ἀλλὰ περὶ τῶν
ἔγγιστα τὸν κλῆρον καταλιπόντων προσή-
κειν ἡμῖν τοὺς λόγους ποιεῖσθαι. θρασύλοχος μὲν
γάρ, ὥσπερ αὐτὸς ἐβούλετ', τούτους κυρίους τῶν
αὐτοῦ κατέλιπε. δίκαιον δὲ καὶ θρασυλό-
χῳ τὰ αὐτὰ ταῦτ' ἀποδοθῆναι παρ' ὑμῶν,
καὶ γενέσθαι διαδόχους αὐτῷ τῆς κληρονομίας,
μὴ ταύτην, ἀλλ' οἷς ἐκεῖνος διέθετο. οὐ μὲν
τ' ἂν μοι δοκῶ φυγεῖν οὐδὲ τὴν θρασυλόχου
γνώμην. οἶμαι γὰρ αὐτὸν πάντων ἂν γενέ-
σθαι ταύτῃ χαλεπώτατον δικαστήν, εἰ περι-
αἴσθοιτο οἷα περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ γεγέ-
νηται, καὶ πολλοῦ ἂν δεήσειεν ἀχθεσθῆναι, κα-
τὰ τοὺς νόμους ὑμῶν ψηφισαμένων· ἀλλὰ πο-
λὺ ἂν μᾶλλον, εἰ τὰς τῶν παίδων διαθή-
κας ἀκύρους ἴδοι γεγενημένας. καὶ γὰρ εἰ
μὲν εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν δεδωκὼς ἦν θρα-
σύλοχος τὴν οὐσίαν, τοῦτ' ἂν ἐπιτιμᾶν εἶ-
χον αὐτῷ. νῦν δὲ ὡς τὸν αὐτοῦ ἀσεποιήσατο

ἀδε

ὥστ' οὐκ ἐλάττω τυγχάνουσιν εἰληφότες ὧν δεδώκασι. χωρὶς δὲ τούτων, οὐδένα μᾶλλον εἰκός ἐστιν, ἢ θρασύλοχον εὔνουν εἶναι τοῖς κατὰ δόσιν ἀμφισβητοῦσι. καὶ γὰρ αὐτὸς καὶ τὴν τέχνην ἔμαθε παρὰ πολεμαινέτου τοῦ μάντεως, καὶ χρήματα ἔλαβεν, οὐ κατὰ γένος, ἀλλὰ δι' ἀρετήν. ὥστ' οὐκ ἂν δήπου φθονήσειεν, εἴ τις περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρηστὸς γενόμενος, τῆς αὐτῆς δωρεᾶς τύχοι ἧσπερ ἐκεῖνος ἠξιώθη. μεμνῆσθαι δὲ χρὴ καὶ τῶν ἐν ἀρχῇ ῥηθέντων. ἐπέδειξα γὰρ ὑμῖν αὐτόν, οὕτω περὶ πολλοῦ τὴν ἡμετέραν οἰκειότητα ποιησάμενον, ὥστε γῆμαι μὲν τὴν ἀδελφὴν τοῦ πατρός, καὶ τὴν ἀνεψιάν. καίτοι, τίσιν ἂν θᾶττον τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἐξέδωκεν, ἢ τούτοις, παρ' ὧνπερ αὐτὸς λαμβάνειν ἠξίωσεν; ἐκ ποίας δ' ἂν οἰκίας ἥδιον υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης, ἐξ ἧσπερ φύσει παῖδας ἐζήτησεν αὐτῷ γενέσθαι; ὥστ' ἐὰν μὲν ἐμοὶ ψηφίσησθε τὸν κλῆρον, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὑμῖν καλῶς ἕξει, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας, οἷς προσήκει τι τούτων τῶν πραγμάτων: ἢν δὲ ὑπὸ ταύτης πεισθέντες

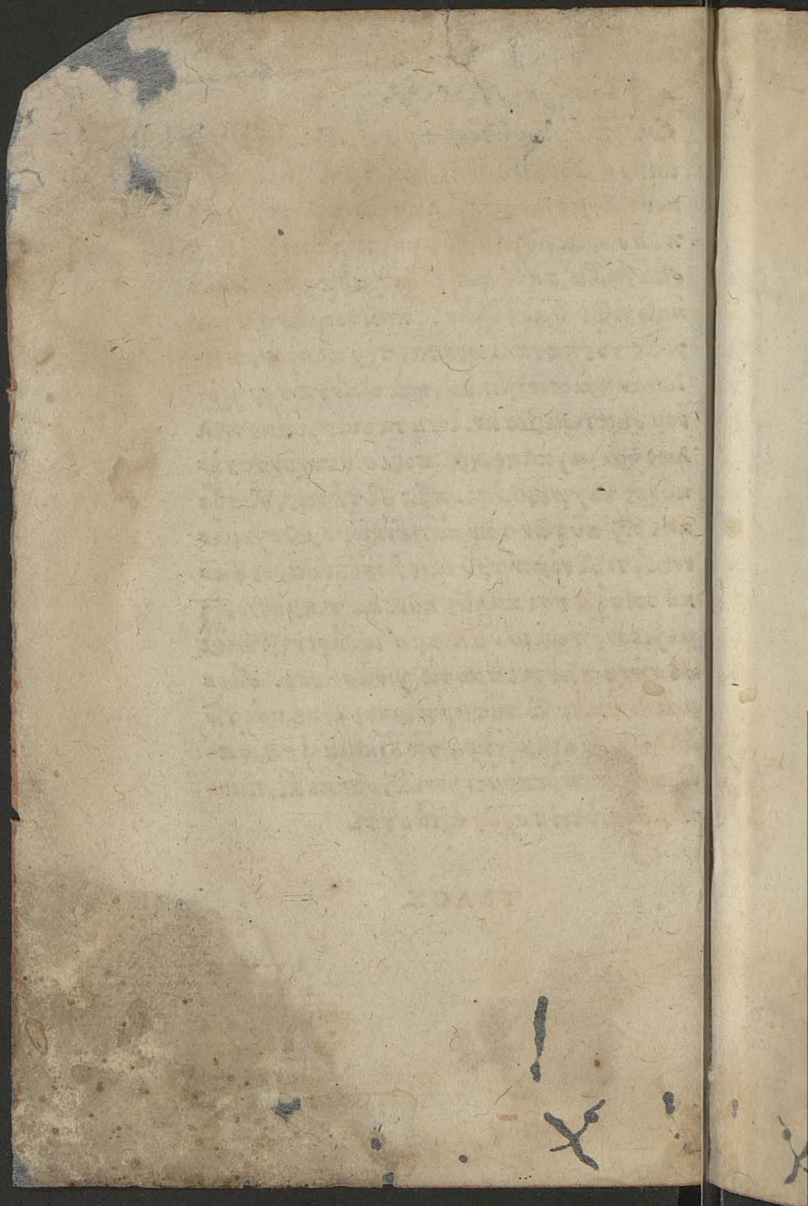
τες

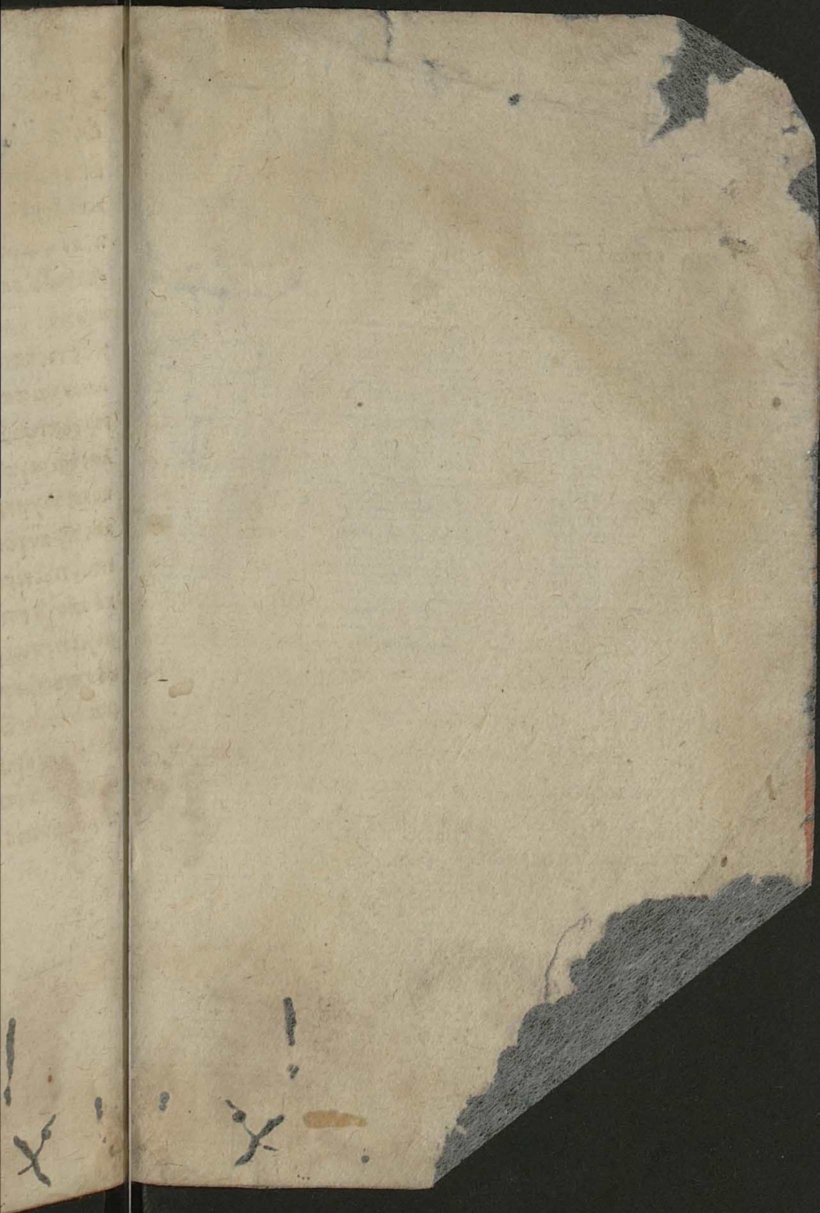
τοὺς ἐξαπατηθῆναι· οὐ μόνον ἐμὲ ἀδικήσαι-
τε, ἀλλὰ καὶ Θρασύλοχον τὸν τὴν διαθή-
κην καταλιπόντα, καὶ Σώπολιν, καὶ τὴν
ἀδελφὴν τὴν ἐκείνου, ἣ νῦν ἐμοὶ συνοικεῖ,
καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν· ἣ πασῶν ἂν εἴη δυ-
στυχεστάτη γυναικῶν, εἰ μὴ μόνον ἐξαρκέσει-
εν αὐτῇ στερηθῆναι τῶν παίδων, ἀλλὰ καὶ τοῦτ'
αὐτῇ προσγένοιτο, ὥστ' ἐπιδεῖν ἄκυρον μὲν
τὴν ἐκείνων γνώμην οὖσαν, ἔρημον δὲ τὸν
οἶκον γενόμενον. καὶ τὴν μὲν ἐπιχαίρουσαν
τοῖς αὐτῆς κακοῖς, ἐπιδικαζομένην τῶν χρη-
μάτων, ἐμὲ δὲ μὴ δυνάμενον μηδενὸς τῶν
δικαίων τυχεῖν, ὃς τοιαῦτ' ἔπραξα περὶ
τοὺς ἐκεῖνον σώσαντας, ὥστ' εἴ τις σκοποῖτο
μὴ πρὸς ταύτην, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πώποτε
κατὰ δόσιν ἀμφισβητήσαντας, εὑρεθείην
ἂν οὐδενὸς χείρων αὐτῶν περὶ τοὺς φίλους
γεγενημένος. καίτοι χρὴ τοὺς τοιούτους τιμᾶν,
καὶ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι πολὺ μᾶλλον, ἢ τὰς
ὑφ' ἑτέρων δεδομένας δωρεὰς ἀφαιρεῖσθαι.
ἄξιον δ' ἐστὶ καὶ τῷ νόμῳ βοηθεῖν, καθ' ὃν
ἔξεστιν ἡμῖν καὶ παῖδας εἰσποιήσασθαι, καὶ βου-
λεύσασθαι περὶ τῶν ἡμετέρων αὐτῶν· ἐνθυ-
μηθέντας, ὅτι τοῖς ἐρήμοις τῶν ἀνθρώπων,

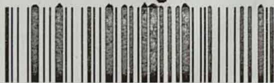
αὐτὴ

ἀντὶ παίδων οὗτός ἐστιν ὁ νόμος. διὰ γὰρ τοῦτον καὶ οἱ συγγενεῖς, καὶ οἱ μηδὲν προσήκοντες, μᾶλλον ἀλλήλων ἐπιμελοῦνται. ἵνα δὲ παύσομαι λέγων, καὶ μηκέτι πλείονα χρόνον διατρίβω, σκέψασθ' ὡς μεγάλα καὶ δίκαια ἥκω πρὸς ὑμᾶς ἔχων. πρῶτον μὲν φιλίαν πρὸς τοὺς καταλιπόντας τὸν κλῆρον, παλαιὰν καὶ πατρικὴν, καὶ πάντα τὸν χρόνον διατελέσασαν. ἔπειτα εὐεργεσίας πολλὰς καὶ μεγάλας, καὶ περὶ δυστυχοῦντας ἐκείνους γεγενημένας. πρὸς δὲ τούτοις, διαθήκας παρ' αὐτῶν τῶν ἀντιδίκων ὁμολογουμένας. ἔτι δὲ νόμον ταύταις βοηθοῦντα, ὃς δοκεῖ τοῖς Ἕλλησι καλῶς κεῖσθαι. τεκμήριον δὲ μέγιστον, περὶ μὲν ἄλλων διαφέρονται: περὶ δὲ τούτου πάντες ταὐτὰ γινώσκουσι. δέομαι οὖν ὑμῶν καὶ τούτων μεμνημένους, καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰρημένων, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ τοιούτους μοι γενέσθαι δικαστὰς, οἵωνπερ ἂν αὐτοὶ τυχεῖν ἀξιώσητε.

ΤΕΛΟΣ.

Prohi